

ועידת קהיר

בשיחת וידיאו מקוונת, למדו תלמידים מ"הכפר הירוק" על חייהם של תלמידים סודנים בקהילת הפליטים במצרים • התלמידים הישראלים שאלו על הקשיים בהם נתקלו ומעבר לגבול ביקשו לדעת היכן כדאי לבקר בישראל • תחילתה של ידידות חוצת גבולות

בירושלים", הוא אומר להם בנחרצות, "הרי היא חשובה לשלוש הדתות ויש בה דברים עתיקים ומרהיבים".

השאלה השנייה שהגיעה מקהיר ונשאלה על ידי בובי, הייתה בדבר לגבי שוויון הזכויות בין יהודים, ערבים ונוצרים בישראל. יעל עונה לו במהירות: "יש אמנם קונפליקטים בין המוסלמים והיהודים, אבל זה לא משפיע על החיים שלנו כאן ברמת השרון, אלא יותר על אנשים בדרום הארץ", היא אומרת, עוצרת שנייה לחשוב וממשיכה: "אני לא בטוחה בקשר לשוויון הזכויות, כי למען האמת, אין לי הרבה חברים ערבים". יעל, שחשה מעט מובכת, מיהרה להמשיך בשאלה: "איך חיי היומיום שלכם שם? אתם חיים בפנימייה?"

"אני מניח שחינו לא שונים משלכם", עונה לה אחר התלמידים הסודנים, שעד אותו רגע לא היה שותף לשיחה. "כולנו מגיעים לבית הספר בבוקר כי חשוב לנו ללמוד, אבל בערב אנחנו משחקים, עוסקים בספורט או מגננים. בית הספר שלנו לא מתפקד כפנימייה ואנחנו חוזרים בסוף יום הלימודים לבתים שלנו".

הקשר המצרי

כשמנחת השיחה מבחינה כי הזמן אול ויבשל אופיו הבריטי המיוחד של המפגש המקוון, ועל אף העובדה שהוא החל באיחור בשל תקלה טכנית ואי אפשר היה להאריכו, היא מבקשת לשאול את הילדים שאלה אחרונה – מהי אמרתם מבחינתם?

הילדים מישראל "ירו" תשובות במהירות. "זה להאמין במישהו או משהו שלא תמיד צריך לראות, כמו בדת", ציינה גאיה. "אני מאמין ביהדות כי כך גדלתי. אין לי מושג כיצד לחיות אחרת ואני נהנה מהאמונה שלי", אמרו זה אחר זה יואב וגיא, בעוד רועי, הצטנע וטען כי במשפחתו לא קושרים בין דת ואמונה.

בצד הסודני-מצרי קישרו בין המונח אמונה לחיים טובים יותר ולא לדת. "אמונה היא דבר חשוב בחיי", אמר צ'אם, "כי גם כשאני למטה אני תמיד נאחז בה חזק". חברתו לשיחה, לופי, הוסיפה: "נכון, לאמונה יש הרבה משמעויות, אבל מדובר לפי רעתי בחוק הפנימי החיצוני של האדם. היא חשובה לי ולרעתי בלעדית אין חיים, שכן אמונה זו הדרך לחיות ודרכה אתה יכול לעזור לאחרים".

רגע לאחר שהשיחה נותקה, התלמידים הבטיחו אחד לשני לשמור על קשר דרך חדר צ'אט מיוחד שייפתח עבורם באתר העמותה. "זה היה נחמד מאוד כי הם ממצרים וזו מדינה שגובלת איתנו, אבל אנחנו לא יודעים עליהם כלום. יש לנו עוד הרבה מה ללמוד", סיכם יואב ערמון בן ה-13 את השיחה. "הילדים שם די דומים לנו. אני לא יודע למה לא דיברנו על מצבם כפליטים, כנראה שזה נושא רגיש עבורם".

"מאוד נהניתי ובוודאי שאנסה לשמור איתם על קשר", מוסיפה יובל. "אולי עוד תצמח מכאן חברות נפש. מי יודע? אני מבטיחה מדוע השיחה לא גלשה לדיון על מצבם במצרים כפליטים. זה בטח לא קל. היו לי עוד שאלות על הנר שא, אבל אני חושבת שבשלב מסוים פשוט לא רצינו להביך אותם ולהפוך את השיחה ליותר מדי רגשית ואישית וכך זה נשאר".

"הדגש כאן היה על מפגש של נוער ישראלי עם נוער ממצרים ומסודן", מסבירה רום. "נמשיך לדבר עם התלמידים הסודנים וגם עם תלמידים מכל העולם דרך הפרויקט של face to faith, כי כך הילדים מבינים את כוחו של הדיאלוג ועד כמה הוא חשוב".

התלמידים במהלך השיחה. "נוסה לשמור על קשר" | צילום: יוגב עמרני

דה מסבירה כי לשיחת הוועידה קדמו מפגשי הכנה לתלמידים על נימוסי שיחה, צפייה בסרטונים שהכינו התלמידים מקהיר ולמידה מקוונת בנושא. "זו תהיה הזדמנות לתלמידים לשאול שאלות ולהבין, הן את הבעיות הכי כלליות והביטחוניות של הילדים מסודן והן את הבעיות החברתיות. זה נותן לתלמידים אפשרות להתעניין ממה הם נהנים, כיצד הם מבליים, כמה הם מאמינים, והכל בדיאלוג של כבוד הדדי".

חברות אונליין

שיחת הווידאו עם הפליטים הסודנים בקהיר אמנם הייתה חמימה ולבבית, אך קוצרה לכדי ארבעים דקות. בעוד השאיפות של המורה והתלמידים הישראלים היו ללמוד מהיכן התלמידים הסודנים הגיעו לשמוע את סיפור חייהם, אנה, מנחת השיחה מטעם ארגון Face to Faith, הקפידה שלא יישאלו שאלות אישיות מדי על העבר של הפליטים.

בובי, נוה, פיליפס ודרייק מקהיר, סיפרו כל אחד בתורו על הקהילה הקטנה שיצרו במרכז עיר הבירה המצרית, בעוד הילדים הישראלים ניסו להסביר להם כמה כיף ללמוד באווירה כפרית לעומת למידה בבית ספר עירוני. "בסך הכול, הכול טוב איתנו, כאן", סיפרו הסודנים לישראלים, "הקהילה שלנו בסדר. כאן משום שאנו נוצרים וכך גם בית הספר". פיליפס הסביר לתלמידי "הכפר הירוק" עד כמה חשובים לו הלימודים. "אני אוהב את העיר, את האנשים ובסך הכול הסתדרנו", הוא מספר. "אני מנסה מעל לכל להשקיע בלימודים, משום שאני יודע שידע זה כוח ולכן, חשוב לי להשקיע בהם כדי להגיע לחיים טובים יותר בעתיד".

"עברנו הרבה, לא תמיד היה לנו קל", מוסיף בובי, "אבל עכשיו זה הבית שלנו והוא חשוב לנו".

בעוד בצד המצרי-סודני הייתה התעניינות יתרה ואולי מובנת, בישראל, כארץ הקודש, וביחס שמקבלים הנוצרים והמוסלמים בה, בצד הישראלי נחרו התלמידים לשאול שאלות לות הרבה יותר פרקטיות על היומיום. "אם אבקר בישראל יום אחד", שואל בת קווה בובי, "מה אני חייב לראות"? ולי, אחת התלמידות, טענה שאת תל אביב. "למרות שזו לא עיר הבירה אני חושבת שהיא מגדירה היטב את ישראל, כי היא בירת התרבות של ישראל".

רועי, יידרה לספסל הלימודים טען מנגד שהיא טועה, "אני דווקא ממליץ לכם לבקר

רועי רובינשטיין

שיעור האנגלית שהוענק לתלמידי כיתת דוברי האנגלית בשכבת ח' בבית הספר "לוי אשכול" בכפר הירוק ביום שלישי השבוע, היה מעט שונה מהרגיל. במקום חזרה נוספת על מושגים כמו "פרונט פרוגרסיב" ו"פרונט סימפל", ניהלו 16 תלמידי המגמה לאנגלית שיחת וידיאו פורצת גבולות עם חמישה בני נוער בני גילם, הלומדים במגמת האנגלית של מרכז הלמידה לפליטים סודנים בקהיר.

רגע לפני שהמצלמות נדלקו והשיחה בת השעה, שקוצרה לארבעים דקות בשל בעיות טכניות, החלה, רחש של התרגשות אפף את כיתת הלימוד. "לא כל יום יוצא לנו לדבר עם אנשים ממצרים", אומרת יובל ארגמן בת ה-13. "לי זו בהחלט פעם ראשונה".

מי שבאותם רגעים הייתה נרגשת ביותר ובו זמנית לחוצה מכל תקלה אפשרית שעלולה להתרחש, היא המורה של המגמה, צפי רום, מתגברת כבר מספר שנים בארגון הבינלאומי Face to faith, שבראשו עומד ראש ממשלת בריטניה לשעבר, טוני בלייר, ומתחנך לסור בלנות ואחוזה בין העמים. היא גם זו שיוזמה את הפרויקט המיוחד, בתקווה שלאחר שיחת הווידאו, יוכלו התלמידים להישאר בקשר עם חבריהם מעבר לגבול, באמצעות קבוצה מיוחדת בפורום של הארגון בו יוכלו להתכתב ולהחליף הודעות.

"דווקא מפני שיש גם לנו בעיות בנושא הפליטים בארץ, חשוב לפתוח את הנושא", אומרת רום, רגע לפני פתיחת השיחה ובעור

**פיליפס, פליט סודני:
"אני אוהב את העיר,
את האנשים ובסך הכול
הסתדרנו. אני מנסה
מעל לכל להשקיע
בלימודים, משום שאני
יודע שידע זה כוח ולכן,
חשוב לי להשקיע בהם
כדי להגיע לחיים טובים
יותר בעתיד"**